

Historien under 1990-talet och 2000-talet: De tre stora partierna presenterar sig själva som de "realistiska" alternativen för att rädda välfärden. När vilket som helst av de tre stora partierna kommer till makten finns det bara ett enda alternativ inför alla politiska beslut. Det enda alternativet beskrivs inte som en politisk linjedragning utan som "det enda rationella" och besluten måste tas NU. Ingen tid för reflektion.

Allmän trend: Välfärden körs ner. Inkomstklyftor ökar. Makten centraliseras. Makten beslutar bakom stängda dörrar. Makten flyttas från kommunerna till Helsingfors. Makten flyttas från Helsingfors till Bryssel. Medborgarens påverkningsmöjligheter minskar. Partier ger "konsumentupplysning". Medborgarens politiska medvetenhet förvandlas till konsumentmedvetenhet. Valdeltagandet sjunker. Allt fler känner sig alienerade från mainstreampolitiken. Ett populistparti blir populärt. Ännu enklare förenklingar lanseras. De stora partierna hakar på förenklingarna. "Säljer sitt budskap." "Motsättningarnas tid är förbi." Motsättningarna försvinner ingestans.

2010-talet: Demokratin står inför förändringar. Det har den, som **Staffan Himmelroos** påpekar i intervjun på sidan 14, i och för sig alltid gjort. Att demokratin nu står inför förändringar även hos oss hänger samman med en, på många sätt, mera globaliserad värld. Globaliseringen har under de senaste decennierna betytt att kapital rör sig friare än någonsin människorna. De ideologiska krafter som haft makten över kapitalets rörelser (som inte ser eller beskriver sig själva som ideologiska) har haft ett enormt inflytande över vårt samhälle. Stora ekonomiska intressenter befinner sig utanför demokratisk kontroll. Den senaste dimensionen i globaliseringen kommer att ha konsekvenser även för kapitalets rörlighet: Informationens svårkontrollerbarhet har gett oss tidigare otillgänglig bakgrundinformation om de förändringar vi nu står inför. Det är möjligt att det är önsketänkande, det är möjligt att den blottläggning av makten och transaktioner som Wikileaks stått för bara är ett temporärt fönster.

Men ändå: Vi verkar stå inför ett vägval i hur vi vill förstå oss själva, vår egen roll, och hur vår framtid ska se ut. I vilken utsträckning vill vi fortsätta beskriva oss / bli beskrivna som *homo economicus*? De stora partierna ger få alternativa visioner, om några visioner alls. Men utanför den etablerade partipolitiska världen verkar saker vara i rörelse. Till och med fjärran händelserna som de som utspelas i Nordafrika, som **Joakim Stolpe** skriver om sin i kolumn på sida 13, kommer antagligen att tvinga oss att omvärdera vår syn på vår värld, på många olika plan. Och att ett populistparti kommer in i vår regering kommer *kanske* att tvinga oss att se över vad vi vill stå för. Tid för reflektion. Frågan är om vi vill. Och om vi ges / ger oss möjlighet. ■

OM IKAROS

Ikaros är en politiskt oberoende tidskrift om människan och vetenskapen. Ikaros ger utrymme för en öppen diskussion om vetenskapens roll i samhället. Tipsa dina vetgiriga vänner om Ikaros. Och kom ihåg att du stöder oss bäst genom att prenumerera. Tidskriften utkommer i år med fyra nummer.

Dessa och många artiklar ur tidskriften, kan också läsas på Ikaros hemsida www.fbf.fi/ikaros.

Respektive skrivent ansvarar själv för artiklar publicerade i Ikaros.

Åsikter framförda i signerade artiklar eller i intervjuer delas inte nödvändigtvis av redaktionen. Vi förbehåller oss rätten att redigera texter. Skribenten anses medge publicering såväl i tryck som digitalt.

SKRIBENTER

Wolfram Eilenberger, doktor i filosofi (Zürich)

Lars Hertzberg, professor emeritus i filosofi (Åbo Akademi)

Camilla Kronqvist, doktor i filosofi (Åbo Akademi)

Christer K. Lindholm, universitetslärare, doktor i ekonomi (Åbo Akademi)

Mari Lindman, doktorand i filosofi (Åbo Akademi)

Yrsa Neumann, tf universitetslärare, filosofie licentiat (Åbo Akademi)

Henrik Serup Christensen, politices licentiat, timplärare (Åbo Akademi)

Joakim Stolpe, magister i filosofi (Åbo Akademi)

Hugo Strandberg, doktor i teologi och tf akademilektor (Åbo Akademi)

Niina Vuolajärvi, magister i kvinnovetenskap (Helsingfors universitet)

IMPRESSUM

Postadress: FBF c/o Ikaros,
Hagsgatan 12, 20540 Åbo, Finland
Tfn: 050 308 89 82 (Marcus Prest)
E-post: ikaros@abo.fi
Webbsida: www.fbf.fi/ikaros
ISSN 1796-1998

Chefredaktör och ansvarig utgivare: Marcus Prest
Redaktionen: Jonas Ahlskog, Erik Hallstensson, Lars Hertzberg, Hugo Strandberg, Göran Torrkulla
Layout: Esko Schmitz
Title foto: *princessa* / photocase.com
Back foto: JoeEsco / photocase.com
Tryckeri: Ekenäs Tryckeri, www.ekenasstryckeri.fi

Prenumeration:
helår 25 e / fortlöpande 20 e
(studerande och arbetslösa -50%)
Ikaros konto: Sampo 800016-71135946
BIC/SWIFT: DABAFIHH
Annonsspriser: Kontakta redaktionen

Ikaros är en del av Folkets Bildningsförbunds verksamhet, www.fbf.fi